

Gebruik van de nieuwe media binnen onze gezinnen.

We kennen allemaal wel de situatie dat kinderen de zondagsschoolklas binnen komen lopen. En druk met elkaar aan het praten zijn over een dvd of een spel dat zij gezien hebben. Daarnaast zullen er ook wel kinderen zijn die nog druk zijn van de TV-programma's die men de avond ervoor hebben gezien. Een ontwikkeling die we (helaas!) ook binnen onze achterban steeds meer zien voorkomen. Reden waarom de bond van hervormde zondagsscholen samen met andere Hervormde bonden verenigd in het WEB (Werkgroep Educatief Beraad) zich heeft bezonnen hoe binnen het jeugdwerk hier mee om te gaan.

Ook in onze achterban speelt de vraag welke houding moet worden ingenomen ten opzichte van moderne media: mijden of begeleiden? Het is belangrijk dat leidinggevendenden binnen het jeugdwerk in lijn met de gezinnen en de basisscholen deze mediaeducatie vormgeven, zodat kinderen onder begeleiding van hun leerkracht of ouder al vroeg leren kritisch te onderscheiden. Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) publiceerde onlangs een rapport onder de titel "Nieuwe links in het gezin". Daaruit blijkt dat minder dan de helft van de ouders mediavoorklichting geeft. Zij maken zich ook geen zorgen over het internetgebruik van hun kinderen. In de gereformeerde gezindte ligt dit waarschijnlijk anders. Daar speelt verlegenheid met de problematiek mogelijk een rol. Hoe het ook zij, goede mediaeducatie op school en binnen het gezin is nodig. Begin december 2006 vroeg het RD aandacht voor het kijkgedrag van jongeren. Gebleken is dat de ontwikkelingen sinds het RD-onderzoek van 2003 zijn doorgegaan. Steeds meer jongeren kijken (zeer) regelmatig naar dvd's. Uit hun opmerkingen kan worden opgemaakt dat ze dat vaak kritiekloos doen. De ouderen die zich in interviews hierover uitspraken, toonden zich bezorgd. De vraag voor ouders is of zij moeten kiezen voor mijden of begeleiden. Het gaat daarbij niet alleen om films, maar om moderne media in het algemeen. Ook binnen het zondagsschoolwerk speelt de vraag welke houding moet worden ingenomen ten opzichte van moderne media. Moet je in je toepassing van het verhaal alleen maar waarschuwend optreden en de media als een grote zondige wereld beschrijven. En dus speelt bij ons ook de vraag: mijden of begeleiden? Het is gevaarlijk om de plaats van moderne media te onderschatten. Leerkrachten en leidinggevendenden moeten de leefwereld van leerlingen kennen. Zij moeten ook kennis hebben van moderne media. En zij moeten in hun gesprekken aansluiten bij de belevingswereld van hun kinderen. Een kritische zin wordt het best ontwikkeld door actief bezig te zijn. Door het aanhoren van waarschuwend opmerkingen alleen worden kinderen niet goed voorbereid op het verantwoord omgaan met moderne media. Zo moeten de werking van media zelf ontdekken. En zo komen ze erachter hoe ze op media moeten reageren. Leerlingen moeten al vroeg leren kritisch te onderscheiden. Dat moet gebeuren op hun niveau en onder leiding van een leerkracht op de basisschool. Er wordt veel gevraagd om bezinning zonder dat er iets gedaan wordt. En jongeren en kinderen gaan ondertussen door met het kritiekloze gebruik van moderne media. De samenstellers van MediaMaatje een door Christelijke Hogeschool Driestar educatief ontwikkelde onderwijsmethode voor de basisscholen denken dat mijden niet (meer) kan. Het "in de wereld zijn, maar niet van de wereld zijn" moet handen en voeten krijgen. Daartoe moeten in hun visie ook leerkrachten in staat worden gesteld. En daaraan wil MediaMaatje een bijdrage leveren. De ontwikkelingen gaan door. Een van die ontwikkelingen is chatten. Heel veel jongeren en kinderen zijn daarmee bezig. Ja, ook kinderen in de oudste groepen van de zondagsschool. Maar daar gaat ook heel veel mis. Er zullen veel ouders en leerkrachten zijn die ook op dit punt in verlegenheid zijn. Het is daarom van belang om goed materiaal te hebben waarmee een kritische houding kan worden ontwikkeld. Dat materiaal zal niet

alle verlegenheid wegnemen. Dat kan ook niet, want de problematiek is te groot om met één lespakket op te lossen. Materialen zijn slechts hulpmiddelen. Opvoeders (ouders en leerkrachten) kunnen ze wél gebruiken om er hun opvoedende taak op dit gebied mee vorm te geven. Het standpunt van de mensen die MediaMaatje ontwikkelen, zal duidelijk zijn. Zij herkennen en erkennen de grote plaats die moderne media innemen in de leefwereld van jongeren. Zij willen leerkrachten helpen om bij leerlingen onderscheidingsvermogen te ontwikkelen. Daarbij beseffen ze dat het welslagen van onderwijs en opvoeding een zegen van God is. Binnen het zondagsschoolwerk zullen we uiteraard geen actief gebruik maken van media. Hoewel ook op afsluitingsavonden regelmatig Powerpoint wordt gebruikt om b.v. de jaarlijkse actie te promoten. Binnen het zondagsschoolwerk staat het Bijbelverhaal centraal. Daar dienen we dan ook als leidinggevendend werk van te maken. Door zorgvuldig woordgebruik kunnen we beelden oproepen die kinderen aandachtig doen luisteren. Gebruikte ook de Heere Jezus om deze reden geen gelijkenissen.

In de nagesprekken klassikaal maar ook in de één op één gesprekken met kinderen zullen we richting dienen te geven in het mediagebruik. Wat is verantwoord en wat niet. Gods Woord zelf laat daarin zien zo uitermate actueel te zijn tot op de dag van vandaag. Lees Filippensen 4:8 en pas dat toe op ons leven, inclusief mediagebruik. Laat het een (eerlijke) spiegel voor onszelf en de kinderen zijn om biddend en zoekend de Weg te gaan die God ons wijst.

'Voorts, broeders, al wat waarachtig is, al wat eerlijk is, al wat rechtvaardig is, al wat rein is, al wat liefelijk is, al wat wel luidt, zo er enige deugd is, en zo er enige lof is, bedenkt datzelve;'

Uit eigen ervaring weet ik dat kinderen belangstellend zijn naar je persoonlijke visie hierop. En zijn ze soms verbaasd dat een meester of juffrouw geen TV in huis heeft en toch goed weet wat er speelt in de wereld van de media. Je hoeft immers niet alles gezien en gehoord te hebben om te weten wat er speelt in de wereld. Het bijhouden van de dagbladen en een nieuwszender geeft al veel informatie.

Korte samenvatting

- Ook als leidinggevendend van de zondagsschool zullen we zeker in de oudste groepen ons moeten bezinnen op het mediagebruik.
- Wees ervan bewust dat er op onze scholen ook gerichte aandacht aan dit onderwerp wordt gegeven. En dat juist een goede samenwerking gezin, kerk, zondagsschool en school noodzakelijk is.
- Laat het Woord van God leidend zijn in de discussies met de kinderen (bijvoorbeeld Filippensen 4:8).
- Begeleide confrontatie rondom media is noodzakelijk. Kinderen komen dit vroeg of laat in hun opleiding tegen.
- Kinderen leven in een beeldcultuur, alles moet kort, snel en flitsend. Dat vraagt dus inspanning van ons om de kinderen bij de les (het verhaal) te houden. (Denk ook aan het volgen van de cursussen op gebied van vertellen door onze bond)
- Regelmatige bezinning binnen het team van leidinggevendend is gewenst.

2007 Schoonhoven
C.M. Codée